

Shkaqet e dënimit në varr

1. Mos mbulimi i avretit gjatë urinimit, rënia e urinës në rroba (veshja menjëherë pas urinës pa u pastruar dhe rrobat janë prekur me urinë), mos pastrimi prej urinës, moskujdesi në përfundimin e urinimit (çohet pa e përfunduar) dhe gjendja kur personi ka kryer urinimin e pastaj i del diçka prej urinës kur është duke marrë abdes dhe nuk kthehet ta pastrojë e të fillojë rishtas abdesin.

2. Bartja e fjalëve (nemime) në mesin e njerëzve me qëllim përçarjen mes tyre (filani ka thënë ashtu e kështu për ty, apo filani ka vepruar kështu e ashtu ndaj teje).

3. Përgojimi (gibeti). Përmendja e një gjëje të dikujt të cilën ai e urren.

Katade rahimehullah thotë se kanë përmendur dijetarët e mëhershëm se dënimi i varrit ndahet në tri pjesë: një e treta për shkak të përgojimit, një e treta për shkak të bartjes së fjalëve dhe një e treta për shkak të moskujdesit gjatë urinimit apo mospastrimi pas urinimit. Ibn Haxher rahimehullah thotë: *"Disa nga dijetarët i kanë bërë bashkë këto tri shkaqe të dënimit në varr duke ardhur në përfundim se pse janë përmendur në hadithe. Kjo është se jeta në varr i paraprin jetës së abiretit. Gjëja e parë prej të drejtave të Allahut që do të gjykohet në Ditën e Gjykimit është namazi. Kurse prej të drejtave të njerëzve është prekja e gjakut (jetës) të tjerëve, vrasja. E siç e dimë çelësi i namazit është pastrimi nga papastërtitë fizike konkrete (abdes, gusël) dhe abstrakte. Ndërsa çelësi i jetës është përgojimi. Shkakun pse vibet*

deri te vrasja është ose përgojimi ose bartja e fjalëve." Njerëzit dënohen në varr, për shkak se për këto gjëra do të pyeten apo gjykohen së pari në ahiret.

4. Refuzimi i Kuranit.

Pejgamberi salAllahu alejhi ue selem ka thënë: "Atij që e ka mësuar përmendësh Kuranin dhe ka punuar me të, në Ditën e Gjykimit do t'i thuhet: ***"Lexo dhe ngrihu nëpër shkallë të xhenetit (duke e lexuar atë), sepse vendi yt (në xhenet) do të jetë deri në ajetin e fundit që e ke lexuar sa ke qenë në dunja!"*** Mirëpo, (qëllimi me) Saahibul Kuran -zotëruesi i Kuranit (njeriu i Kuranit), është ai që nuk i ndahet leximit të tij dhe punon me të. Allahu gjithmonë e ka përmendur leximin e Kuranit së bashku me të punuarit me të. Abdullah ibn Mesudi radijAllahu anhu ka thënë: ***"Leximi i vërtetë i Kuranit është veprimi i gjërave që i ka urdhëruar dhe mosveprimi i gjërave që i ka ndaluar ai. Gjithashtu leximi i Kuranit ashtu siç ka zbritur prej Allahut dhe mos nxjerrja e ajeteve prej kontekstit, si dhe mosdhënia interpretime (të kota prej vetes) që nuk i takojnë (Kuranit)."*** Ai që e lexon Kuranin dhe punon me të, Kurani do të jetë argument për të një Ditën e Gjykimit. E ai që e lexon Kuranin dhe nuk punon me të, ai është prej atyre që e kanë refuzuar Kuranin (pasi i ka ardhur e ka refuzuar, nuk ka punuar me të). Kurani do të jetë argument kundër tij në Ditën e Gjykimit dhe ai do të dënohet në varr. Ai që e mëson përmendësh Kuranin e ka për obligim të kujdeset për të, ta përsërisë vazhdimisht.

5. Fjetja e qëllimshme duke ikur namazi farz.

Siç ka ardhur në hadith, Pejgamberi salAllahu alejhi ue selem urrente që njerëzit të flinin para jacisë, nga frika se do t'iu ikë namazi i jacisë dhe urrente që njerëzit të qëndronin zgjuar pas jacisë duke bërë muhabet, nga frika se do t'iu ikë namazi i sabahut. Muslimani duhet të mos qëndrojë zgjuar natën kur e di se është rrezik t'i ikë namazi i sabahut. Transmetohet se Pejgamberi salAllahu alejhi ue selem një herë ka udhëtuar gjatë gjithë natës me disa sahabë (ishin të lodhur e të rraskapitur). I kanë thënë që sikur të pushonim në fund të natës. Mirëpo, Pejgamberi salAllahu alejhi ue selem ka thënë: ***"Kam frikë se sikur të pushonim tash, do na zërrë gjumi dhe do të na ikë namazi i sabahut."*** Atëherë Bilali e merr përsipër të qëndrojë zgjuar e t'i zgjojë për namaz. Kur ka marr këtë garantim, kanë rënë të flenë. Namazfalësi duhet të veprojë shkaqet për faljen e namazit në fillim të kohës së tij.

6. Gënjeshtria.

Ajo është të treguarit për diçka në të kundërtën e realitetit të saj. Gënjeshtria më e keqe është:

-ajo që bëhet ndaj Allahut. Kjo ka disa forma: Cilësimi e përshkrimi i Allahut me ato Cilësi që Ai nuk e ka cilësuar Vetën e Tij e as i Dërguari i Tij, e të cilat nuk i shkojnë Madhërisë së Tij; bërja të lejuara gjërat që Allahu i ka ndaluar dhe bërja të ndaluara gjërat që Allahu i ka lejuar, pa argument nga Kurani e suneti;

pretendimi nga dikush se ka parë një ëndërr pa e parë fare.

-ajo që bëhet ndaj Pejgamberit salAllahu alejhi ue selem (mveshja e haditheve).

-betimi rrejshëm për të marrë të drejtën (gjënë) që i takon dikujt tjetër.

7. Imoraliteti.

Imoraliteti ka dënim në këtë dunja, në varr dhe në ahiret.

8. Kamata.

Kamata është e ndaluar me Kuran, me sunet dhe me konsensusin e muslimanëve.

(Këto shkaqe janë nxjerrë nga një hadith i gjatë).

- Shkaqet e shpëtimit në varr

Pejgamberi salAllahu alejhi ue selem ka thënë: *"Kur i vdekuri vendoset në varr, e dëgjon zhurmën e këpucëve të atyre që e kanë varrosur kur ata largohen. Nëse ka qenë besimtar, namazi i qëndron tek koka, kurse agjërimi në të djathtë, zekati në të majtë, të gjitha veprat e tjera të mira që i ka bërë, si: lëmosha, namazi nafie, lidhja fafisnore, bamirësia e të tjera, i qëndrojnë tek këmbët. I vjen dënimi i varrit nga ana e kokës dhe namazi i thotë: "Nuk mund të depërtosh nga*

ime." Pastaj i vjen nga ana e djathtë dhe agjërimi i thotë: "Nuk mund të depërtosh nga ana ime" Pastaj i vjen nga ana e majtë dhe zekati i thotë: "Nuk mund të depërtosh nga ana ime." Pastaj i vjen dënimi nga ana e këmbëve, porse veprat e mira, lëmosha, lidhja farefisnore, bamirësia ndaj njerëzve, thonë: "Nuk mund të depërtosh nga ana jonë." Atëherë i thuhet: "Ulu!" Ai ulet në varr dhe i paraqitet dielli sikur është duke perënduar. I thuhet: "Çfarë thua për njeriun që ka ardhur tek ju (Muhamedin salAllahu alejhi ue selem) dhe çfarë dëshmon për të?" Atëherë thotë: "Më lejoni të falem!" (Sheh diellin duke perënduar dhe i duket sikur po i ikë namazi i ikindisë). I thonë: "Ti do të falesh, mirëpo së pari na trego për çfarë po të pyesim." Dhe ia përsërisin pyetjen. Ai thotë: "Ai është Muhamedi (salAllahu alejhi ue selem). Dëshmoj se ai është i Dërguar i Allahut dhe ai e ka sjellë të vërtetën prej Tij." Engjëjt i thonë: "Me këtë (dëshmi) ke jetuar, në të ke vdekur dhe me të inshaaAllah do të ringjallesh." Pastaj i hapet një derë prej Dyerve të Xhenetit dhe i thuhet "Ky do të jetë vendi yt në Xhenet dhe kjo është ajo që Allahu ka përgatitur për ty (në varr)". Atij i shtohet lumturia e gëzimi (kur e sheh atë). Pastaj i hapet një derë prej Dyerve të xhehenemit dhe i thuhet "Ky do të ishte vendi yt në Xhehenem dhe ajo që Allahu ka përgatitur për ty nëse nuk do t'i bindeshe Allahut". Kjo ia shton gëzimin e lumturinë (që e ka ruajtur Allahu prej dënimit të zjarrit). Pastaj i

zgjerohet varri 70 kut dhe i ndriçohet. I kthehet trupi siç ka qenë (shtrirë). Pastaj shpirti i tij vendoset në një prej shpendëve të bukur të xhenetit, dhe ai është një zog që ha prej pemëve të xhenetit. Ky është kuptimi i Fjalëve të Allahut: "Allahu i forcon besimtarët me fjalë të qëndrueshme në këtë botë dhe në botën tjetër, kurse keqbërësit i shpie në humbje; Allahu bën ç'të dojë." Surja Ibrajīm 27." Në Musned dhe Sahih ibn Hatim.

Dersi Shkaqet e dënimit në varr.